Cyprián (1724-1775) :)

Zostavovateľ 97 listového herbáru s opismi 265 liečivých rastlín a údajne i konštruktér lietajúceho stroja.

Bol známy ako všeobecne vzdelaný cestovateľ, ľudový liečiteľ, zberateľ, či dokonca konštruktér. Študoval v Brne, Częstochowej a v Radošine. Rádový sľub zložil v Zobore pri Nitre 21. októbra 1752.

Fráter Cyprián vynikal najmä v oblasti medicíny, farmácie, alchýmie a botaniky. Okrem písania vedeckej literatúry zbieral aj ľudovú slovesnosť. V Červenom kláštore ho kvôli jeho liečiteľským schopnostiam vyhľadávali ľudia zo širokého okolia. Lieky aj predával a za utŕžené peniaze založil fond pre rozvoj lekárne v Červenom Kláštore.

Najviac ho preslávil herbár, ktorý tvoril v rokoch 1765 - 1771 (fotokópia herbára je súčasťou expozície kláštornej medicíny a farmaceutiky). Herbár na 97 stranách obsahuje 283 vylisovaných rastlín, ktoré sám alebo so svojimi pomocníkmi nazbieral v oblasti Pienin a v Belianskych Tatrách. K rastlinám je pripojený ich opis v štyroch jazykoch – gréčtine, latinčine, poľštine a nemčine.

Známeho mnícha nezaujímali len bylinky. Zaujímala ho príroda ako celok, a to predovšetkým vesmír. Hľadal preto Tvardovského knihu, v ktorej sa malo údajne písať o tom, ako môže človek lietať. Zrejme tu sa zrodila legenda o tom, že mních Cyprián si zhotovil krídla, pomocou ktorých v okolí Červeného Kláštora lietal. Povrávalo sa, že jeho štartovacím miestom boli známe Tri Koruny. Údajným mníchovým lietaním sa už vyše 200 rokov zaoberajú spisovatelia, historici aj technici.

Ak aj mních Cyprián nelietal, mohli by aspoň existovať jeho úvahy, nákresy, možno aj pokusný model jeho „krídel“. A koniec koncov, také niečo nemohlo ostať bez povšimnutia. Ako sa dá prečítať v expozícii múzea v Červenom Kláštore: Podľa levočského historika Elemíra Koszeghyho, v archívnej listine z čias okolo roku 1760, istý rimavskosobotský profesor latinsky zaznamenal: *„Bol som v Spišskej Belej na námestí, keď tam z príkazu nitrianskeho arcibiskupa Ladislava Mattyasovszkého z Markušoviec spálili čertov voz. Aparát zhotovil istý fráter Cyprián z lechnického kláštora, ktorý podľa červených skál, z ktorých je postavený, ľud volá Červeným kláštorom. Pri spálení bolo mnoho ľudí a zastavili sa aj ctihodní kanonici zo Spišskej Kapituly. Fráter Cypriánus si pripol čertovu mašinu na vrchu Troch korún a s jej pomocou doletel až k Morskému oku. Pán biskup nebol pri exekúcii prítomný, ale nemali sme možnosť ani vidieť mnícha, ktorého odviedli na miesto, odkiaľ už viac neuvidí hory a nebude v pokušení, aby znovu lietal."*.

• ttp://sk.wikipedia.org/wiki/Cypri%C3%A1n_z_%C4%8Derven%C3%A9ho_Kl%C3%A1%C5%A1tora

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania